

HVK

**PALVELUSKOIRATYÖTÄ
PARHAIMMILLAAN**

3/2009

HALLITUS 2009

PUHEENJOHTAJA

Lea Yli-Suvanto
Heinäpoudanpiha 1 F 34, 02760 Espoo
p. 040 721 5784, lea.yli-suvanto@elisanet.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Erkki Kuisma
Jousikuja 2, 02120 Espoo
p. 0500 875 892, erkki.kuisma@saunalahti.fi

SIHTEERI

Kristiina Reikko
p. 040 562 6582, kristiinareikko@gmail.com

MUUT JOHTOKUNNAN JÄSENET

Shea Beasley
p. 050 558 6514 (iltaisin),
beasley.shea@gmail.com

Päivi Felixson
p. 050 337 3574, jassenrekisteri@hvk.fi

Tytti Kormi
Rakuunatie 17 C 47, 00330 Helsinki
p. 050 321 7202, tytti.kormi@pp.inet.fi

Katja Lumén
tottisvastaava@hvk.fi

Petri Mälkki
p. 050 385 4521, petri.malkki@gmail.com

Ismo Tabell
p. 0400 382 258, ismo.tabell@gmail.com

MUITA YHTEYSTIETOJA

RAHASTONHOITAJA

Ulla Karell
Moreenitie 14, 01700 Vantaa
p. 040 700 4009, rahastonhoitaja@hvk.fi

KENTTÄPÄÄLLIKÖT

Paavo Rapila (Kauklahti)
p. 0500 303 814, paavo.rapila@kolumbus.fi

Kristiina Reikko (Viilari)

TOTTELEVAISUUSKOULUTUS

Katja Lumén (tottisvastaava@hvk.fi)

MAASTOLAJIT

Haku: Ismo Tabell
Jälki: Nina Kallio (nina.kallio@kotiposti.net)
Suojelu: Jari Laakso
Viesti: Petri Mälkki

JÄSENREKISTERI

Päivi Felixson (jasenrekisteri@hvk.fi)
Yhteystietojen muutokset suoraan rekisterin
pitäjälle

KOTISIVUT

Petri Mälkki (webmaster@hvk.fi)

KANTTIINI

Ida Takala
Sunantie 21 C 10, 02760 Espoo
p. 040 729 5367, ida.takala@gmail.com

LASTENVEDOT

Outi Tiilikainen
p. 050 370 4904, vetovastaava@hvk.fi

TARVIKEMYYJÄ

Kristiina Reikko
p. 040 562 6582 (ei tekstiviestejä)
kristiinareikko@gmail.com
www.hvk.fi/hvkshop.html

YHDISTYKSEN POSTI, KOTISIVUT JA PANKKIYHTEYDET:

POSTI HVK c/o Lea Yli-Suvanto, Heinäpoudanpiha 1 F 34, 02760 Espoo

SÄHKÖPOSTI hvk@hvk.fi

KOTISIVU www.hvk.fi

PANKKI Nordea 103130-750260

Helsingin Vetokoirakerhon ry:n yhdistysrekisterinumero on 105563, toimintamme ALV-verokanta on 0%.

Onko lama iskenyt jo harrastajiimmeekin? Syyskauden yleiset tottelevaisuusharjoitus illat ovat alkaneet kentillä. Osallistujia ei vain ole kentillä juuri näkynyt. Koulutusohjaajat ovat ajaneet kentille lähinnä kouluttamaan omia koiriaan, kun muita koulutettavia ei ole ollut. Onko yhteisten tottisharjoitusten aika ohi? Pitäisikö järjestää myös tottelevaisuudessa pelkkiä intensiivikursseja, joissa pienelle osallistujamäärälle annetaan ohjausta? Olen havainnut myös muiden maastolajien kuin suojelun osalta jonkinlaista kiinnostuksen hiipumista. Järjestimme haun harrastajille erillisen harjoituspäivän ja sinne ilmoitautui vain 7 harrastajaa itseni lisäksi. Ryhmä oli sopivan pieni yhden päivän osalle ja näin ei tarvinnut hoppuilla, vaan jokaisen koiran harjoitukseen voitiin paneutua kunnolla. Kouluttajana toimi Jessica Ristimäki, joka voitti koirallaan bpmu Kutinan Mojova, tämän vuoden SM-haussa hopeaa, joten haun asiantuntemusta olisi ollut useammallekin harrastajalle tarjolla. Kiitokset Jessicalle ja Idalle mukavasta hakupäivästä.

Yhdistyksen tulee tarjota jäsenistölle sääntöjensä mukaista toimintaa ja olosuhteet, joissa toimintaa voidaan harrastaa. Kentät ovat tällä hetkellä varsin hyvässä kunnossa tottelevaisuuden ja suojelun harjoitteluun. Maastojen osalta olemme kyllä enemmänkin yksittäisen kouluttajien paikallistuntemuksen varassa. Näin ruuhka-Suomen alueelta on todella vaikea saada pysyviä maastoalueiden käyttöä. Hallituksen tuleekin miettiä mitä mahdollisuuksia yhdistyksellä on panostaa maastolajien koulutusmahdollisuuksien parantamiseen.

Tämän vuoden SM kilpailut järjestettiin Kemissä. HVK:laisia kilpailuissa oli vain kaksi, joista Ismo Tabel ja bpmu Ruutipussin Apina sijoittuivat IPO-kokeessa viidenneksi. Ensi vuonna SM kilpailu onkin huomattavasti lähempänä Turussa, joten toivon, että huomattavasti useampi HVK:lainen asettaa ensivuoden tavoitteekseen osallistumisen SM-kilpailun mitalitaisteluihin.

Toivotan onnea ja menestystä kaikille HVK:laisille syksyn kokeissa ja kilpailuissa.

Lea

HVK-Jäsenlehti 3 / 2009

Helsingin vetokoirakerhon jäsenlehti pyrkii olemaan jäsenistöä yhdistävä monipuolinen HVK:laiseen palveluskoiraharrastukseen keskittynyt tiedotus-, uutis- ja kerholehti.

Lehdessä julkaistaan kerhon tiedotteita, juttuja toiminnasta ja tapahtumista sekä tietenkin jäsenten lähettämää materiaalia. Lehti julkaisee myös nimimerkillä varustettuja kirjoituksia edellyttäen, että nimimerkin käyttäjän henkilöllisyys on päätoimittajan tiedossa. Lehtitoimikunta pitää itsellään oikeuden valita julkaistavan materiaalin. Toimitukseen lähetetyt pintaorginaalikuivat palautetaan lähettäjän niin halutessa. Digikuvien resoluutio tulisi mieluiten olla 300 dpi. Kuvat voi lähettää suoraan taittajalle: siri.hautsalo@gmail.com. Pidemmät tekstit tulee lähettää sähköisessä muodossa.

Valio-palstan tarkoituksena on tarjota jäsenille mahdollisuus tiedottaa HVK:laisia uusista käyttövaliokoirista.

Myynti-ilmoittelua varten lehti tarjoaa edullista ilmoitustilaa:

1/2 sivua 25 e / lehti tai 75 e / vuosi,
koko sivu 35 e / lehti tai 100 e / vuosi,
takakansi 70 e / lehti tai 200 e / vuosi.
Kuvien skannaus ilmoituksiin 10 e / kuva.

Sisällysluettelo:

Yhteystiedot	3
Puheenjohtajalta	4
Hallitus tiedottaa	6
Palveluskoirien SM 2009 Kemissä	8
Koulutussivut	12
Koiran herpesvirus	14
Tieto lisää tuskaa	17
Vetopalsta	18
HVH Shop	20
HVK tapahtumakalenteri 2009	20

Kannen kuva Outi Toni-Heikkilä

AINEISTO LEHTEEN 4/2009

15.11.2009 mennessä osoitteella
beasley.shea@gmail.com

LEHTITOIMIKUNTA
Päätoimittaja: Shea Beasley
Päivi Felixson
Nina Kallio
Taitto: Siri Hautsalo

Yleiset, kaikille jäsenille avoimet tottelevaisuuskoulutukset pyörivät maanantaisin Viilarissa klo. 20 alkaen ja torstaisin Kaukalahdessa klo. 18.30 alkaen. Väkeä on ollut paikalla harvakseltaan. Tulkaa ihmeessä paikalle harjoittelemaan uutta tai kertaamaan vanhaa!

Kaukalahden käyttäjät huomioikaa! Kaukalahden kenttä on luvattu hovawarttien mestaruuskisojen käyttöön 19.9.2009. Pyydämme huomioimaan, että kenttä ei siis ole silloin HVK:n jäsenistön käytössä.

HVK:n tottismestaruus ratkotaan Viilarintien kentällä 25.10.2009 klo 11. Tuomarina on Lea Yli-Suvanto.

Pikkujouluja ei järjestetä vuonna 2009.

HVK etsii uutta **lastenvetoyhteys henkilöä**. Vetoyhteys henkilöksi sopii vaikka koiratonkin aktiivinen jäsen. Aikaisempi ”vetotäti” opastaa tehtävään kädestä pitäen. Lisätietoja Outilta veto-vastaava@hvk.fi tai p. 050 370 4904 (iltaisin)

HVK etsii **koirahihtohenkilöä**. Henkilö toimisi yhteys henkilöä VUL:in ja harrastajien välillä ja järjestäisi tarvittaessa yhteisiä harjoituksia esimerkiksi koirahihdossa tai -juoksussa. Ota yhteyttä Kristiina Reikkoon p. 040 562 6582 (iltaisin) tai kristiinareikko@gmail.com.

Uudeksi koulutusyhteys henkilöksi on valittu Lea Yli-Suvanto. Toimi alkaa vuoden vaihteesta.

Syksyllä pyritään järjestämään **pentu- ja bhkurssit tarpeen mukaan**. Kursseille voi ilmoittautua Katjalle (tottisvastaava@hvk.fi).

HVK anoo keväälle järjestettäväksi **luonne-testin**. Tervetuloa töihin! Lisätietoja Lealta p. 040 721 5784 tai lea.yli-suvanto@elisanet.fi.

Tulevia kokeita:

30.9. Espoo, Kauklahti – IPO 1 2 3

Klo 17, järj. HVK. Kokeesta vastaava tuomari: Seppo Hursti.

Ilm. 21.9. menn. Susanna Korri, Hietapellontie 1 A 5, 02400 Kirkkonummi, p. 045 122 2397, suski.korri@gmail.com. Osall. maksu 30 € 103130-750260, viite 1782. Rajoitus 6 koiraa

10.10. Espoo, Kauklahti – SUOJELU 1 2 3 IPO 1 2 3

Klo 9, järj. HVK. Kokeesta vastaava tuomari: Sirpa Pellikka.

Ilm. 26.9. menn. Tarja Ivakko, Linnanpellonkuja 13 H 39, 00950 Helsinki, p. 044 208 6339, tarja.ivakko@luukku.com. Osall. maksu 25 €, 103130-750260, viite 1795. Rajoitus 6 koiraa

24.10. Espoo, Kauklahti – SUOJELU 1 2 3 IPO 1 2 3

Klo 9, järj. HVK. Kokeesta vastaava tuomari: Seppo Hursti.

Ilm. 10.10. menn. Tarja Ivakko, Linnanpellonkuja 13 H 39, 00950 Helsinki, p. 044 208 6339, tarja.ivakko@luukku.com. Osall. maksu 25 €, 103130-750260, viite 1805. Rajoitus 6 koiraa.

7.11. Espoo Kauklahti – SUOJELU 1 2 3 IPO 1 2 3

Klo 9, järj. HVK. Kokeesta vastaava tuomari: Kari Mäkinen.

Ilm. 24.10. menn. Tarja Ivakko, Linnanpellonkuja 13 H 39, 00950 Helsinki, p. 044 208 6339, tarja.ivakko@luukku.com. Osall. maksu 25 €, 103130-750260, viite 1818. Rajoitus 6 koiraa.

Tule mukaan toimintaan ja kerää itsellesi aktiivisuuspisteitä

HVK:n koulutus- ja koetoimintaan osallistumalla jäsen voi kerätä itselleen pisteitä, jotka voi hyödyntää rahan tavoin.

Yhden (1) pisteen saa seuraavasti:

- Toimiminen koulutusohjaajana: yleiset tottiskoulutukset, pentu- ja BH-kurssit sekä lajiturssit ja leirikoulutus 1 p / pv.
- Toimiminen HVK:n järjestämässä kokeessa: koetoimitsija, ratamestari, sihteeri, kantiininpitäjä, jäljentekijä tai maalimies. HVK:lainen tuomari ja suojelumaalimies voi halutessaan vaihtaa kulukorvauksensa pisteeseen. 1 p / koe.
- Lastenveto 1p / kerta
- Pienryhmän vetäjänä piste jokaista ryhmän jäsentä kohden / vuosi.
- Hallituksen päättämässä muissa vastaavissa tapahtumissa vastuuhenkilönä toimiminen.

Tapahtumien vastuuhenkilöt ilmoittavat pisteitä ansainneiden toimihenkilöiden nimet Petri Mäl-

kille (petri.malkki@gmail.com). **Seuraa omaa pistetilannettasi, jotta saat itsellesi kuuluvat pisteet. Ilmoita pisteiden käytöstä sekä järjestäjälle että Petrille.**

Pisteitä ei kerry koulutusohjaajakurssin harjoitteluvuorosta (5 pakollista kurssiin kuuluvaa harjoituskertaa).

1 piste vastaa 2 €. Pisteitä ei voi lunastaa rahana eikä käytää jäsenmaksun maksamiseen (yhdistyslain vastaista). Voit käyttää pisteitä osana tapahtuman maksusta.

Pisteitä voi hyödyntää leiri-, luento- ja muiden koulutusohjaajille tai kokeiden toimihenkilöille kohdennetun lisäkoulutuksen maksuissa tai jonkin HVK:n järjestämän tapahtuman maksussa (esimerkiksi vuosijuhla tai syysleiri). Pisteiden haltija ilmoittaa pisteiden käytöstä tapahtuman järjestäjälle ja Petri Mälkille. Mikäli maksat HVK:n ulkopuoliset tapahtuman pisteillä (esim HSKP:n tapahtumia) ilmoita myös rahastonhoitajalle, joka maksaa joko kurssin tai tilaisuuden (tai osan siitä) ilmoittautumismaksun.

Kuva Outi Toni-Heikkilä

Palveluskoirien Suomen Mestaruuskokeet 2009 Kemissä

Teksti ja kuvat: Outi Toni-Heikkilä

Tämän vuotiset palveluskoirien Suomen mestaruuskokeet järjestettiin tänä vuona pohjoisempana kuin koskaan aikaisemmin. Kisakeskukseksi oli saatu Sauvosaaren urheilukenttä aivan Kemin keskustan tuntumasta. Alue oli varsin toimiva kisakeskukseksi, paitsi pysäköintitila jouduttiin jakamaan uimahallin käyttäjien kanssa. Luulisi rannikko kaupungin olevan tuulinen. Olisi saanut tuulla vielä kaksi seuraavaakin päivää, että tokkuraiset ampaidet olisivat lennelleet jonnekin muualle. Useampi ohjaaja ja jokunen koira saivat pistoja pitkin kehoa.

Perjantaina suoritettiin marssi kaupungin keskustaan ja takaisin, jonka jälkeen päästiin varsinaiisiin avajais seremonioihin. Puheista tosin ei kuullut juurikaan mitään, koska samanaikaisesti keskustadion kautta pauhannut urheiluselostus kuului huomattavasti kovempaan. Kun puheet oli saatu pidettyä, ilmeisesti myös vahtimestari löytyi jostain hiljentämään radion.

Lauantai aamuna suorittivat viesti-, jälki- ja hakukoirat tottelevaisuus osuutensa. Jälki- ja hakukoirista 20 pääsi tottelevaisuuden perusteella maastoon, joten ”omien” puolesta jännitettiin loppuun asti. HVK:sta ei ollut yhtään haku-, jälki tai viestikoiraa.

IPO koirat aloittivat aamun jälki osuudella. HVK:ta edusti Kemissä Ismo Tabell & bpmu Ruutipussi Apina ja Paavo Rapila & spu Hatsch Vom Österfeld. Jälkiosuuden jälkeen Paavo Rapila keskeytti jäljen epäonnistuttua.

Sunnuntaina tottelevaisuuden suorittivat etsintäkokeen ja IPO:n koirakot. Ismo ja Apina suorittivat tasaisen varmaa tottista, saaden pisteiksi 92. C-osuudesta pisteitä 86. Loppu tulos

272 IP3, sijoitus 5. 4 ensimmäistä sijaa ratkesikin sitten 1 pisteen eroilla.

Jälkikoirien mitalisijat ratkaistiin esineruudussa. Esineruutu oli tehty alueelle, joka oli osaksi liuskakiveä ja osa kangasmaastoa. Se osoittautui vaikeaksi useammalle koiralle.

Palkintojen jaon oli määrä alkaa klo 16. Palkintopöytä oli ilmestynyt kentälle. Klo 17.00 ei vieläkään tapahtunut muuta kuin että palkintopöydälle ilmestyi kukkamaljakkko. Varsinainen seremonia alkoi pahasti myöhässä 17.30, jolloin suurin osa yleisöstä ja osa kisaajista olivat jo läheneet kotimatkalta.

Hyvät kisat kokonaisuudessaan, pienistä kömmähdyksistä huolimatta.

Tulokset

IPO

Sija 5. Ismo Tabell, Bpmu Ruutipussi Apina, 94 / 92 / 86, 272 IPO 3

Paavo Rapila, Spu Hatsch Vom Österfeld, ohjaaja keskeytti

HVK:n joukkue sijoittui 9. sijalle.

Tottelevaisuuskoulutukset Viilarentien ja Kaukalahden kentillä

Syksyn avoimet koulutukset ovat alkaneet viikolla 34. Kouluttajat voivat varata Katjalta (tottisvastaava@hvk.fi) avointen koulutusten ja kurssien koulutusvuoroja.

Syksyn pentu- ja käyttäytymiskokekursseille voi ilmoittautua Katjalle (tottisvastaava@hvk.fi).

Pentukurssi on tarkoitettu 3–9 kk ikäisille pennuille. Kurssin aikana koiran ohjaajalle opetetaan koiran käsittelyn ja koulutuksen perusasiat. BH-kurssi on tarkoitettu yli 9 kk ikäisille koirille, joita koulutetaan käyttäytymiskokeeseen. Kurssin aikana käydään läpi BH-kokeen tottelevaisuusliikkeiden koulutus ja kokeen liikenteeseen suhtautuminen. Kurssija järjestetään tarpeen ja kouluttajaresurssien mukaan. Osallistumismaksu

on 25 €. Maksu tulee suorittaa ennen kurssin alkua tilille Nordea 103130-750260 viitteellä 6004. Kurssit järjestetään, mikäli niille ilmoittautuu vähintään neljä osallistujaa/kurssi.

Kuva Shea Beasley

**Tervetuloa
HVK:n jäsentenväliseen
tottismestaruuskilpailuun
25.10. klo 11 Viilarin kentälle!**

Hakukoulutuspäivä järjestettiin HVK:n jäsenille 29.8. Veikkolassa

Kouluttajana oli Jessica Ristimäki.

Koiran herpesvirus (Canine Herpes Virus, CHV-1)

Teksti: Mia Kujanpää. Artikkelin on julkaistu aiemmin Göötti-lehden numerossa 2/2009.

Koiran herpesviruksen maailmanlaajuinen esiintyvyys koirapopulaatioissa on nousnut merkittävästi viime vuosikymmenen aikana. Arviolta joka toinen tai kolmas kaikista koirista on altistunut virukselle ja kantaa sitä elimistössään. Useissa jalostuskenneleissä on todettu jopa 70–80 % esiintyvyyttä.

Virus tartuttaa vain koiria ja on ensisijaisesti aikuisten koirien ja yli 4 viikon ikäisten pentujen lieväoireinen hengitystietartunta. Toisaalta, herpes on myös tärkein vastasyntyneiden (9-14 pv ikäisten) pentujen kuoleman aiheuttaja. Jalostusnartuilla se voi aiheuttaa hedelmättömyyttä, keskenmenoja, pienentyneitä pentuekokoja ja heikkoina syntyviä pentuja.

Yleistä

Herpes ei ole sukupuolitauti vaan pääsääntöisesti se tarttuu pisaratartuntana (myös astutusilanteessa). Sukuelinten limakalvolla astutusilanteessa olevat herpesrakkulat voivat luonnollisesti myös siirtää tartunnan.

Herpes on huono immunogeeni eli sen aikaansaama vasta-ainetaso pysyy korkealla vain pari kuukautta. Suurin osa herpes-tartunnan saaneista jää kantajiksi, jolloin stressitilanteissa kuten kiiman ja synnytyksen aikana virus voi aktivoitua. Tällöin vasta-ainetaso taas nousee. Tartuttava osapuoli voi olla koira, joka on lähiaikoina itse saanut tartunnan tai jolla virus on aktivoitunut stressaavan tilanteen myötä. Suurin osa virusta levittäivistä koirista on ulkoisesti täysin oireettomia.

CHV-1 ei selviä ilman isäntää kovin kauaa; auringonvalo ja perusdesinfointiaineet tappavat

viruksen nopeasti. Virus ei myöskään kykene lisääntymään normaalissa koiran ruumiinlämmössä.

Mitä suurempaa määrää koiria pidetään samoissa tiloissa, sitä suuremmalla todennäköisyydellä myös virus on läsnä. Vaikka teoreettisesti onkin mahdollista muodostaa herpesvapaita koirayhteisöjä, näyttelyissä ahkerasti vierailevat koirat sekä useampia jalostuskoiria omaavat kennelit eivät tätä virusta voi välttää. Kuitenkin, hyvillä toimintatavoilla ja hygienialla CHV:n tuomat ongelmat voidaan minimoida.

Oireet

Mahdollinen seuraamus CHV-1:n läsnäolosta jalostuskennelissä on narttujen hedelmällisyyden lasku tai jo tiineeksi ultratun nartun pentujen ”häviäminen”.

Jos kantavan nartun virustason määrä nousee tiineyden loppuvaiheessa, suurin osa tai jopa kaikki pennuista kuolevat ensimmäisten kolmen elinviikon aikana. Tämä voi olla nartun ensimmäinen kokemus CHV-1-viruksesta tai taudin aktivoituminen tiineyden mukanaan tuoman stressin johdosta.

Pentu voi saada tartunnan minä tahansa myöhemmän tiineysajan aikana aina 3 viikon ikään asti. Suurin osa pennuista saa viruksen emältään istukan kautta tai synnytyskanavassa. Jos tartunta tapahtuu jo kohdussa, seuraukset riippuvat tiineysvaiheesta; varhaisessa tiineydessä alkiot kuolevat ja imeytyvät pois ja lopputiineydessä pennut voivat syntyä enneaikaisesti. Viruksen itämisaika on 3–7 päivää.

Vastasyntyneen pennun saadessa tartunnan, sairaus etenee eri tavoin kuin aikuisella koiralla. Tämä johtuu siitä, ettei vastasyntyneen pennun elimistö kykene säätelemään ruumiinlämpöään eikä pennun immuunisysteemi ei ole vielä riittävän kehittynyt. Mikäli emolla on riittävästi vasta-aineita herpestä vastaan, pennut ovat istukan verenkierron ja ternimaidon vasta-aineiden ansiosta suojassa tämän kriittisen ajan.

Infektoituneet pennut kuolevat yleensä ensimmäisten 2 elinviikkonsa aikana kun taas emolla viruksen aktivoituminen ei tuota mitään oireita. Jos jotkut pennuista selviävät, ne ovat yleensä heikkoja ja kärsivät useista erilaisista terveysongelmista kuten sydän- ja hermostovaurioista.

Jos pennut syntyivät elävinä, ensimmäinen tartunnan merkki on yleensä mielenkiinnon puute imemiseen. Kuitenkaan ei ole olemassa yhtä ja ainoaa oiretta, joka antaisi aiheen herpesepäilyyn. Pennut eivät yksinkertaisesti vain voi hyvin. Ne voivat vikistä hermostuneesti tai aristaa vatsaansa. Niillä on usein nopea, pinnallinen hengitys. Niiden uloste voi olla keltavihreää. Ne voivat oksentaa, kirsun ja silmien vuoto on yleistä ja myös ikenissä saattaa esiintyä verenvuotoja. Harvinaisempia oireita ovat lisääntynyt herkistyminen verenvuodoille ja kohtaukset.

Herpes-viruksen lisääntymiselle optimilämpötila on 35–36 astetta. Vastasyntyneen pennun ruumiinlämpö on paljon alhaisempi kuin aikuisen koiran. ”Alilämpö” on pennulle hengenvaarallista, koska virus lisääntyy paljon nopeammin alilämpöisen pennun ruumiissa kuin vanhemmilla koirilla, joiden ruumiinlämpö on noin 38.5. Immuniijärjestelmän reagointi voi myös nostaa kuumeen taistelemaan viruksen jakaantumista vastaan mutta vastasyntyneillä pennuilla ruumiinläämönäätely ei vielä toimi.

Tauti etenee hyvin nopeasti ja pennut kuolevat yleensä 1–3 päivän kuluessa. Koska sairauden merkkejä on vähän ja tauti etenee nopeasti, kasvattaja ei usein edes huomaa pennun olevan sairas kun se jo onkin kuollut. Jos pennut kuolevat ensimmäisen elinviikkonsa aikana, ne ovat todennäköisesti saaneet tartunnan jo kohdussa.

Aikuisilla ja yli neljän viikon ikäisillä pennuilla lepo on kaikki, mitä ne tarvitsevat herpesksen aktiivivaiheesta toipumiseen. Jos pentu saavuttaa kolmen viikon iän, sen vastustuskyky ja ruumiinläämönäätely ovat parempia ja se ei yleensä kuole virukseen. Eksaktit lopputulokset vaihtelevat kaikki tartunnan saaneet pentueen pennut eivät välttämättä kuole eivätkä ne välttämättä kannu virusta.

Alle neljän viikon ikäisille pennuille ei ole hoitokeinoja. Koska herpesviruksen mahdollisuutta ei voida testata, sairaalle pennulle yleensä kokeillaan yleiset tukihoidotoimenpiteet kuten lisälämpö, nesteytys, antibiootit, lisäruokinta ja -happi. Pentu todennäköisesti näistä hetkellisesti piristyykin mutta hiipuu kuitenkin pian uudelleen. Vaikka kohotettu lämpötila tappaakin viruksen, siitä ei ole pentujen hoidossa todettu olevan apua.

On raportoitu tapauksista, joissa pennut on saatu pelastettua antamalla niille juuri herpesksen aktiivivaiheesta parantuneilta koirilta otettua veriseerumia, joka sisältää riittävästi vasta-aineita viruksen kukistamiseen.

Sairaiden pentujen hoitoa ei kuitenkaan suositella. Jos pentu selviää herpesviruksesta, sillä on todennäköisesti vaurioita sydämessä tai hermostossa. Myös kuuroutta ja sokeutta on todettu.

On vain muutamia infektiosairauksia jotka voidaan sekoittaa herpesksen aiheuttamiin pentukuolemiin. Koiran sukupuolitauti bruselloosi on erittäin tarttuva ja aiheuttaa abortoitumisia, steriiliyttä ja ennenaikaisia syntymiä. Myös erilaiset bakteeritartunnat pitää sulkea pois.

Kokemattoman ja stressaantuneen emon aiheuttamat onnettomuudet ovat yleisiä pentukuolemien aiheuttajia. Joillain pennuilla voi olla synnynäisiä vajavaisuuksia. Harvinaisempia ovat erilaiset loisten aiheuttamat kuolemat.

Rotaviruksen kaltainen Adenovirus sekä parvoa muistuttavat Corona- ja MVC- virukset ovat myös mahdollisia, mutta harvinaisia.

Diagnoosi

Kun CHV-1:stä epäillään pentukuoleman aiheuttajaksi, pentu tulee lähettää Eviraan patologiseen tutkimukseen. Eläimen omistaja voi lähettää itsestään kuolleen eläimen joko suoraan tai hoitavan eläinlääkärin kautta. Näyte tulisi jäädyttää mahdollisimman nopeasti, ei kuitenkaan pakastaa.

Eläimille suoritetaan yleensä täydellinen ruumiinavaus eli kaikki sisäelimet tutkitaan silmämääräisesti ja histologisesti. Esitiedoissa on tärkeä mainita eläimeen ja taudinkuvaan liittyvät tekijät mahdollisimman tarkasti (esim. eläimen ikä, taudin kesto, oireet, hoito). Lähetteenä voi käyttää joko Eviran eläintautitutkimuksen lähetettä tai lähetteen voi kirjoittaa itse. Lisätietoja näytteen lähettämisestä saa Eviran sivuilta.

http://www.evira.fi/portal/fi/el__intauti- ja _elin-tarvike tutkimus/el__intautitutkimus/harraste-elaimet/

Näytteen tutkiva patologi etsii avauksessa tiettyjä, herpesvirukselle tyypillisiä muutoksia joista tyypillisin on maksan, keuhkojen ja munuaisten verenvuoto. Näitä esiintyy, koska virus tuhoaa pennun veren hyytymistekijöitä. Pernal, imusolmukkeiden ja lisämunuaisten vauriot ovat myös tyypillisiä herpeksen tuhoja kuin myös nesteiden vuoto vatsa- ja rintaonteloon.

Rokote

Herpespentueen synnyttäneen nartun voi pitää normaalisti siitoskäytössä. Eurican Herpes 205-rokote on ollut saatavilla vuodesta 2003. Se on tarkoitettu kantaville nartuille ja sen on todettu nostavan syntymäpainoja, kasvattavan pentuekojoja ja vähentävän herpeksen aiheuttamia pentukuolemia. Ensimmäinen rokotus annetaan 7–10 päivää astutuksen jälkeen ja uusitaan 7–10 päivää ennen synnytystä. Mikäli narttu yleensä pystyy muodostamaan vasta-aineita, antaa rokote ternimaidon mukana pennuille suojan herpestartuntaa vastaan.

Molemmat rokotukset tulee uusida jokaisen tiineyden aikana kaikille herpes-ongelmaisen kennelin siitosnartuille seuraavan kahden vuoden ajan.

Viruksen tarttumista estävää rokotetta aikuisille koirille ei ole. Virus ei kykene lisääntymään terveen koiran ruumiinlämmössä mutta johtuen sen kyvystä aktivoitua stressitilanteissa, on esim uudet talouteen tuotavat koirayksilöt syytä eristää muista koirista alkuajoina stressin minimoimiseksi. Kaikki tiineet koirat tulee eristää 3 vkoa ennen ja jälkeen synnytyksen.

Keinosiemennys suojaa jalostuskoiria tartunnalta astutustilanteessa mutta on hieman liioiteltua, koska tartunnan mahdollisuuksia erityisesti näyttelykoirilla on jatkuvasti.

Lähteet:

Dahlbom Merja, ELT, Lisääntymistieteiden erikoislääkäri, Dipl.ECAR, Mäntsälän Eläinlääkäriasema

Neonatal Viral Infections of Pups: Canine Herpesvirus and Minute Virus of Canines (Canine Parvovirus-1) L. Carmichael, DVM PhD

Tieto lisää tuskaa

Kuka teki koirankouluttamisesta niin hemmetin vaikeaa? Ketä saa syyttää? Kenelle reklamoin? Kun sain 11-vuotiaana ensimmäisen saksanpaimenkoiran (joka siis oli isäni määräämä ”kokeilukoira” eli armeijaan lähtijä), kouluttaminen oli vähintään 100 kertaa helpompaa:

- Ei toivottu toiminto ⇒ kieltö ja rangaistus
- Toivottu toiminto ⇒ kehuminen ja taputus

Näillä mentiin. Nykyään...? Ei ei... Nyt pitää käydä vuosien kurssi viettiteorioista ja jokaisen asian opettamiseen on vähintään viisi eri vaihtoehtoa. AAARRRRGH! Olen nainen, eihän minun voi edes olettaa osaavan tehdä päätöksiä! ;)

Huomasin tämän tilanteen ensimmäisen harrastuskoiran kanssa. Vihoviimeinen juttu on jutella usean kouluttajan kanssa. Sinut puhutaan pökerryksiin! Tämän jälkeen pyörit viikkotolkulla hikisenä kaikki yöt sängyssäsi, kun yrität päättää mitä koulutustapaa lähdet koirallesi käyttämään: ”Pesimaila, nakki, pesimaila, nakki, nakista tehty pesimaila...!?”

Päätinkin valita ”pää puskaan” tekniikan ja kuuntelin vain paria ihmistä koulutusasioissa. Ei kurseja, ei seminaareja, ei leirejä, ei kirjoja, ei nettisivuja. Nyt olen pikkuhiljaa pääsemässä yli perusasioista ja olen valmis vastaanottamaan lisäinformaatiota – pienissä erissä. Mutta edelleen, jos keskustelu siirtyy ”Hi-tech”-osastolle, suojamuuri nousee välittömästi pystyyn, kädet menevät korville, silmät kiinni ja suu alkaa mölisesään: ”lal-lal-lal-lal-laa!”

Tällä hetkellä kamalinta on välillä törmätä tilanteeseen, jossa ei edes pohdita kuinka jokin ongelma saadaan ratkaistua vaan keskustelun kulku on seuraavanlainen:

1. Mitä mikin sana tarkoittaa (n.1 h)
2. Mitä koira ilmentää (n.1 h)
3. Kenellä on eniten kokemusta asiasta/ongel-

masta (n.1 h)

4. Kuinka asia olisi PITÄNYT tehdä (n.2 h)

5. Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään tai jatketaan samalla tavalla (n.1 h)

6. Ratkaisuehdotukset (niin monta erilaista, kun on keskustelijoita) (max.2 min/hlö)

Voiko se olla oikeasti niin vaikeaa!? Miten aiemmin koirat saatiin toimimaan vaikka ei edes oltu keksitty niitä kaikkia monimutkaisia sanoja, joita nykyään viljellään? Onko asioista tehty vaikeampia kuin ne todellisuudessa ovatkaan? ”Back to basics” on minun motto! Ehkä olen vain liian yksinkertainen ja minulle monimutkaiset koulutustavat eivät sovi – mielummin toistoja kuin kikkailuja. Toisaalta vanhassa suomalaisessa sananlaskussakin lienee peränsä: ”Hullu paljon työtä tekee, viisas pääsee vähemmällä”... Taidan auliisti kuulua hullujen ryhmään.

Noh, aika näyttää mihin pääsen näillä periaatteillani vai pääsenkö mihinkään. Ehkäpä seuraava artikkeli käsittelee pentua, joka ei osaa mitään tai tekee kaiken muuten vain väärin ja kuinka epätoivoissani huutelen apua hermoromahduksen partaalla, toinen käsi syötynä? Hmm... Taidanpa sittenkin keskittyä syvälliseen ja tärkeään pohdintaan siitä, nautinko enemmän hyttysten pistämäksi tulemisesta metsässä vai mäkäraisten puremaksi tulemisesta pellolla. Sillä koiran koulutushan on valintoja täynnä...

Yksinkertaisesti: ”Terveisin, Nina Kallio”

VETOPALSTA

Kesä on vetojen osalta ollut hiljainen eikä tapahtumia ole ollut sitten huhtikuun alun PetExpon vedon. Nyt on kuitenkin syyskausi korkattu käyntiin kun Laajalahtiseura tilasi koirakkomme Laajalahtipäiville Espooseen 12.9.09. Joten tästä se syksy käynnistyy ja kesänsä toivottavasti rentouttavasti viettäneet vetokoirat pääsevät hommiin!

Kotona meillä sen sijaan on kaikkea muuta kuin hiljaista. Heinäkuun lopussa perhee-

seen muutti 8-viikkoinen snautseripoika Iivari (Jettyspoof's Yap Master) joka pitää huolen siitä että jos 4-vuotiaan koiran kanssa elämä tuntui välillä tasaisen rauhalliselta ja ehkä hieman urautuneeltakin, niin eipä tunnu enää :=) Iivari on avoin, reipas ja utelias, häntä iloisesti heiluen tepasteleva pikkuparta ja on sopeutunut uuteen kotiinsa hyvin. 'Iso-veikka' Arttukin hyväksyi tulokkaan hienosti, jo ekoina päivinä meni pennun viereen nukkumaan eikä suostunut tulemaan syömään en-

nen kuin Iivarikin tuli. Välillä kyllä seurailee Iivari-
ipanan hölmöilyjä ja ilme kulmakarvojen takaa kertoo
että ”no voi HÖH, kuinka joku VOI olla noin hölmö,
en mä ainakaan koskaan ikinä milloinkaan tollai...”.
Nyt kun Iivari on jo pikkasen isompi, Arttu katsoo
pennun sen arvoiseksi että sen kanssa voi leikkiä, ja
onkin alkanut opettaa sille aikuisten snautserien hur-
vellusta kera hirmuisen urinan ja mörinän. Siinä sitä
sitten formuloidaan peräka-
naa tassut sutien niin että pis-
sapaperit ja ne vähät lattialla
olevat matot lentelee:) Iivari
on jo alusta alkaen ollut ha-
kutreeneissä tallaamassa ja
makkararingin saloihin tu-
tustumassa. Pianhan tuo oppi
että kun treenireppu ja haku-
kamat otetaan esiin, niin tie-
dossa on taas tosi hauskaa!

Siispä täältä pentupulinan
keskeltä reipasta ja harras-
tusten täyteistä syksyä kai-
kille!

tv. Vetotäti Outi ja isoparta &
pikkuparta

PALAUTUSOSOITE:
Shea Beasley
Maakaarenkuja 3 C 52
00790 Helsinki

Port Payé
Finlande
120086
●
posti

ECONOMY

HVK SHOP

Hei HVK:laiset harrastajat!

Tarvetta treeniliiville?

Nyt olisi mahdollista tilata Berran (www.berra.fi) treeniliivi HVK:n brodeerauksella. Liivi on väriltään musta-harmaa ja selkään tulee HVK:n logo.

Lisämaksusta on mahdollista saada nimi brodeerattua liivin rintamukseen.

Kokotaulukot löytyvät Berran sivuilta: <http://www.berrafi/mittataulukko.html>

Kuva liivistä: <http://www.berra.fi/kuvagalleria/slides/6.html>

Liivin hinta 49,00 € sis. brodeerauksen tuotteen selkään. Malli on BERRA PRO ENSTEX
Nimibrodeeraus rintaan + 4,00 € / nimi (ei pakollinen)

Tilaus tehdään, kun tilauksia on 5 kpl kasassa.

Kyselyt ja tilaukset 1.10. mennessä osoitteeseen kristiinareikko@gmail.com

HVK TAPAHTUMAKALENTERI 2009

Pvm	Tapahtuma	Paikka	Vastuuhlö
30.9.	IPO 1-3	Espoo, Kauklahti	Katja Tammelin
10.10.	VSG 1-3, IPO 1-3	Espoo, Kauklahti	Tarja Ivakko
24.10.	VSG 1-3, IPO 1-3	Espoo, Kauklahti	Tarja Ivakko
25.10. klo 11	Tottismestaruus	Viilari	Katja Lumén
7.11.	VSG 1-3, IPO 1-3	Espoo, Kauklahti	Tarja Ivakko